

Jeżewskiego Kazimierza

Dzielnice: Ursynów

Osiedla: Natolin

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe Od polskich postaci historycznych

Rok utworzenia nazwy: 1977

Opis

Kazimierz Antoni Jeżewski (1877-1948) - pedagog, działacz społeczny, reformator wychowania sierot. Pochodził z Cierniewic na Kielecczyźnie, jednak do Warszawy przybył już podczas nauki w szkole średniej. W 1893 roku opuścił jednak stolicę i udał się do Sandomierza, gdzie wstąpił do miejscowego seminarium duchownego, jednak dość szybko zrezygnował z tej drogi życiowej i powrócił do stolicy, gdzie uzyskał świadectwo dojrzałości. Kształcił się dalej zagranicą i dopiero w 1905 roku powrócił do Warszawy, gdzie rozpoczął działalność w Komitecie Ratowania Dzieci przed Głodem, zyskując sobie przychylność m.in. Marii Konopnickiej czy Henryka Sienkiewicza. Terenem jego działalności była głównie robotnicza część miasta. Był inicjatorem powstania rodzinnego domu dziecka, proponując jednej ze swoich współpracownic wzięcie na wychowanie kilkorga sierot. Wówczas to - po próbach utworzenia Krajowego Biura Opieki nad Dziećmi - powołał do życia Towarzystwo Gniazd Sierocych wraz z bursami (w dawnym pałacyku Bema przy ul. Leszno oraz przy ul. Szarej) dla jej wychowanków. Towarzystwo było rodzajem zastępczych domów dziecka (podobną formułę po zakończeniu I wojny światowej zorganizował dla dzieci ofiar wojny - były to tzw. Wioski Kościuszkowskie). W niepodległej Polsce rozpoczął aktywną działalność nad przygotowanie specjalnych przepisów i uchwał zapewniających pomoc dzieciom osieroconym. Opublikował kilkanaście prac na ten temat (część w języku francuskim), m.in. "Do pracy od podstaw!", "Gniazda sieroce i jaka jest różnica między wychowawczym systemem gniazd a pokrewnymi systemami dobroczynnego wychowania", "Narodowa Fundacja Wiosek Kościuszkowskich", "Program wychowawczy Towarzystwa Gniazd Sierocych na tle ogólnej działalności Towarzystwa za czas pierwszych 10 lat pracy", "Słuszność zasady: oddaj, coś winien", "Społeczno-wychowawczy program Towarzystwa Wiosek Kościuszkowskich", "W sprawie zorganizowania krajowej opieki nad dziećmi w Galicji", "Wioski kościuszkowskie", "Wzorowe fermy włościańskie, czyli Program działalności Towarzystw Gniazd Sierocych". Okres II wojny światowej spędził w stolicy, uczestnicząc w życiu konspiracyjnym miasta. Po upadku Powstania Warszawskiego zajął się ewakuacją młodzieży na bezpieczne tereny, co opisał w kolejnych rocznikach "Kalendarza Warszawskiego". Po wyzwoleniu, za zgodą władz komunistycznych, otrzymał niewielkie majątki ziemskie wraz z zabudowaniami, gdzie stworzył filie Towarzystwa. Częściowo sparaliżowany, z trudem poruszający się, mówiący i piszący nie zaprzestał swojej działalności. Zmarł w Warszawie.

Spoczywa:

Cmentarzu Powązkowski, kw. J, rz. VI, miejsce 1.

Upamiętnienia:

ul. Bohaterów 50 - frontowa ściana budynku Państwowego Domu Dziecka nr 11 - tablica z piaskowca (wmurowanie - lata `60 XX w.).al. Solidarności 89 - szczytowa ściana budynku, w którym mieszkał i pracował w latach 1923-1940 - tablica z piaskowca (odsłonięcie - 1 III 1977).al. Wojska Polskiego 20 - frontowa ściana budynku, w którym mieszkał i pracował w latach 1940-1948 - tablica z piaskowca (odsłonięcie - III 1958).

Ciekawostki

Stan obecny:

róg ul. J. Rosoła: krzyż przydrożny.

Kapliczka z krzyżem z czasów Powstania Styczniowego.

Data nadania nazwy: 1977.12.05
